157114 - Ölüyü defnettikten sonra kabrin yanında duâ etmek sünnettir

Soru

Defnettikten sonra kabrin yanında durmanın ve duâ ölü için etmenin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Defnettikten sonra ölü için duâ etmek sünnettir.

Nitekim Osman b. Affan'ın -Allah ondan râzı olsun- rivâyet ettiği hadiste o şöyle demiştir:

كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا فَرَغَ مِنْ دَفْنِ الْمَيِّتِ وَقَفَ عَلَيْهِ فَقَالَ: اسْتَغْفِرُوا لِأَخِيكُمْ، وَسَلُوا لَهُ بِالتَّثْبِيتِ، فَإِنَّهُ الْآنَ يُسْأَلُ.
[رواه أبو داود وصححه الألباني في صحيح أبي داود]

"Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ölüyü defnettikten sonra kabrinin başında durur ve şöyle derdi:

-Kardeşiniz için Allah'tan bağışlanma isteyin ve (kabirdeki sorgu sırasında cevap verirken) onun için sebat dileyin. Zirâ o, şu an sorguya çekilmektedir." (Ebu Davud, hadis no: 3221. Elbânî, "Sahih-i Ebî Davud"da hadisin sahih olduğunu belirtmiştir.)

İmam Şevkânî -Allah ona rahmet etsin- (yukarıdaki hadisi zikrettikten sonra) şöyle demiştir:

"Bu hadis, defnettikten sonra ölü için istiğfarda bulunmanın ve ona sebât dilemenin meşrû olduğuna işâret etmektedir.Çünkü ölü, o an sorguya çekilmektedir." ("Neylu'l-Evtâr", c: 4, s: 110)

İbn-i Münzir -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Âlimlerin cumhuru, kabrin yanında duâ etmenin meşrû olduğunu söylemişlerdir.

el-Âcurrî -Allah ona rahmet etsin- ve diğer âlimler şöyle demişlerdir:

'Ölüyü defnettikten sonra biraz beklemek ve ölü için duâ etmek müstehaptır.'

Tirmizî -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

'Kabrin yanında durmak ve defnedilirken ölü için duâ etmek, ölünün cenâze namazını kıldıktan sonra onun için bir yardım ve destek anlamındadır. Çünkü müslümanların cemaati ile ölünün cenâze namazını kılmak, onu askerlerle desteklemek gibidir.Bu askerler, kralın kapısına gelip onun için aracı olmaktadırlar. Kabrin yanında durmak ve ölü için sebât dilemek ise, askerlere yardım ve destek gibidir. O an, ölünün meşgul olduğu andır. Çünkü o, korkunç bir durum ve (Münker ve Nekir adlı) iki meleğin sorgusuyla karşı karşıyadır." (İbn-i Kasim, "er-Ravdu'l-Murbi' Hâşiyesi", c: 3, s: 124)

el-Mevsûatu'l-Fıkhiyye'de şöyle gelmiştir:

"İstiğfar, sözlü bir ibâdettir. Ölü için yapılması doğru bir davranıştır... Bir topluluğun, ölüyü defnettikten sonra ona istiğfarda bulunmak için durmaları menduptur. Çünkü ölü o an, Münker ve Nekir adlı iki melek tarafından sorguya çekilmektedir... Âlimlerin cumhuru bunu açıkça beyan etmişlerdir." ("el-Mevsûatu'l-Fıkhiyye", c: 4, s: 41)

Değerli âlim Abdulaziz b. Baz -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Defnettikten sonra ölü için sebât ve mağfiret dilemek, sünnettir." ("Mecmû' Fetâvâ İbn-i Baz", c: 13, s: 205)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn de -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Defnettikten sonra kabrin yanında durmak ve ölü için duâ etmek, sünnettendir. Çünkü Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem- ölüyü defnettikten sonra kabrinin başında durur ve şöyle derdi:

-Kardeşiniz için Allah'tan bağışlanma isteyin ve (kabirdeki sorgu sırasında cevap verirken) onun için sebat dileyin. Zirâ o, şu an sorguya çekilmektedir." ("Açık Kapı Görüşmesi", 118. Görüşme)

Allah Teâlâ en iyi bilendir.